

juni 2014. godine

Rezultati istraživanja: Dostupnost informacija na službenim web-prezentacijama javnih organa Bosne i Hercegovine

---

Javni organi Bosne i Hercegovine (BiH) ne slijede međunarodne prakse i standarde¹ kada je riječ o objavljivanju informacija od javnog značaja na vlastitim službenim web-prezentacijama. Iako se trenutna praksa objavljivanja informacija ne može u cijelosti ocijeniti kao netransparentna, zabrinjavajući nedostatak transparentnosti javlja se u segmentu koji se tiče informacija o budžetu, operativnih informacija i dijelom informacija o organizacijskoj strukturi institucije. Drugim riječima, ključne informacije o radu institucija BiH još uvijek nisu dostupne javnosti, što upućuje na njihovu “zatvorenost” i nespremnost preuzimanja proaktivne uloge u osiguravanju pristupa informacijama koje se nalaze u njihovom posjedu.

Spomenuti nalazi rezultat su istraživanja koje je *Analitika – Centar za društvena istraživanja* provela u okviru projekta “Otvorenost javnih podataka – inicijativa civilnog društva za politike i prakse otvorene vlasti”, na uzorku od 73 javna organa na državnom nivou.

Istraživanje je polučilo sljedeće rezultate²:

- Od ukupnog broja institucija obuhvaćenih istraživanjem, 90,4% ima dostupnu službenu web-prezentaciju.
- U 62,1% slučajeva web-prezentacija je ažurirana u posljednjih petnaest dana u odnosu na dan analize, u 13,6% u posljednjih 15–30 dana, a u 10,6% slučajeva u posljednjih 30–90 dana. Devet web-prezentacija (13,6%) nije ažurirano više od tri mjeseca.
- Dostupnost **institucionalnih informacija** općenito je moguće ocijeniti zadovoljavajućom. U slučaju 97% analiziranih web-prezentacija, građanima su pružene informacije o djelokругu rada institucije, dok su na 87,9% web-prezentacija dostupni osnovni zakoni

---

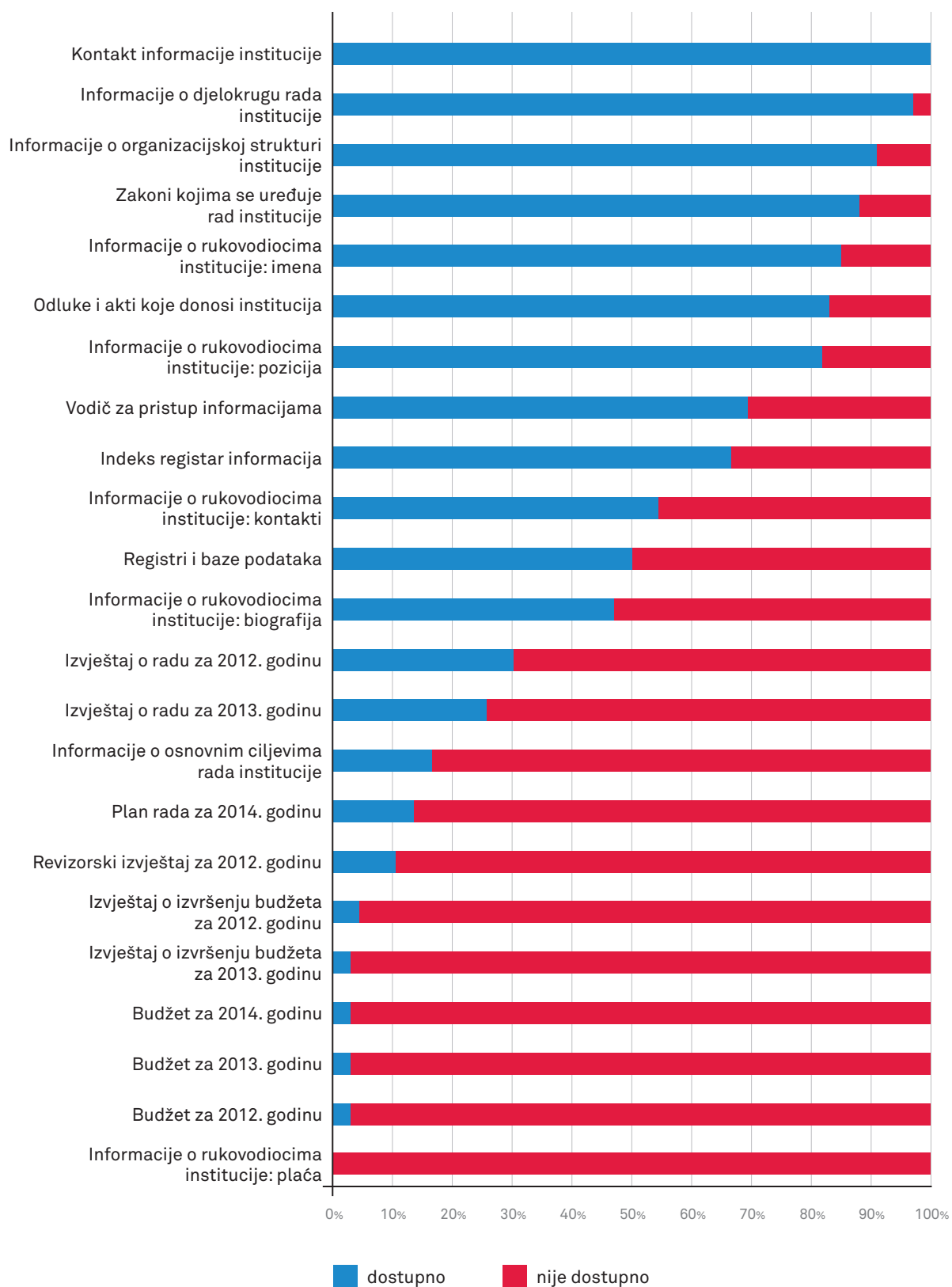
¹ Helen Darbshire navodi 14 kategorija informacija koje bi javne institucije trebale učiniti dostupnim javnosti: (1) institucionalne informacije, (2) organizacijske informacije, (3) operativne informacije, (4) odluke i drugi formalni akti, (5) informacije o javnim uslugama, (6) budžetske informacije, (7) informacije o sjednicama ili sastancima, (8) informacije o procedurama donošenja odluka, (9) informacije o subvencijama, (10) informacije o javnim nabavkama, (11) informacije o listama, registrima, bazama podataka, (12) publikacije, (13) informacije o žalbenim postupcima i mehanizmima za rješavanje sporova i (14) informacije o pravu na pristup informacijama. Ovdje smo izdvojili i ispitali dostupnost pet kategorija informacija koje svaka institucija nužno posjeduje, a koje bi, prema međunarodnim standardima, ali i s obzirom na njihov javni značaj, trebale biti proaktivno objavljene na internetskim stranicama konkretnih institucija. Više o navedenim standardima u: Helen Darbshire, *Proactive Transparency: The Future of the Right to Information? A Review of Standards, Challenges, and Opportunities* (Washington: World Bank Institute, 2011), str. 20. <http://siteresources.worldbank.org/EXTGOVACC/Resources/DarbshireProactiveTransparency.pdf> (stranica posjećena 23. 6. 2014).

² Osim u prvoj stavci, gdje su rezultati izraženi u odnosu na ukupni uzorak istraživanja, svi procenti izraženi su u okviru broja od 66 web-prezentacija (n = 66), s obzirom na to da sedam institucija uključenih u uzorak nema vlastitu službenu web-prezentaciju.

kojima se uređuje rad konkretne institucije. No, kada je riječ o osnovnim ciljevima rada institucije, informacije o njima dostupne su tek na 16,7% web-prezentacija.

- **Informacije o organizacijskoj strukturi institucije** dostupne su u 90,9% slučajeva. Dostupnost informacija o rukovodstvima institucija varira u zavisnosti od vrste informacije. Tako su informacije o imenima rukovodilaca dostupne u 84,8% slučajeva, kontakt-podaci rukovodilaca u 54,5% slučajeva, opis pozicije u 81,8%, dok su njihove biografije dostupne u 47% slučajeva. Informacije o visini plaće rukovodilaca institucije nisu dostupne niti na jednoj od analiziranih web-prezentacija. Kada je riječ o kontakt-podacima institucije, oni su, bez iznimke, dostupni na svim web-prezentacijama.
- Generalna dostupnost odluka i akata koje institucija donosi u okviru svojih redovnih djelatnosti, procentualno izraženo, iznosi 83,3%. Ipak, dostupnost drugih **operativnih informacija** značajno je manja. Tako su izvještaji o radu za 2013. godinu dostupni na 25,8% web-prezentacija, izvještaji o radu za 2012. godinu na 30,3%, dok je plan rada institucije za 2014. godinu objavljen na svega 9 (13,6%) web-prezentacija.
- Praksa objavljivanja **informacija o budžetu** na službenim web-prezentacijama odabranih institucija BiH skoro da ne postoji. Budžeti za 2012, 2013. i 2014. godinu dostupni su na svega 3% web-prezentacija. Slično je i sa izvještajima o izvršenju budžeta: izvještaj za 2013. godinu dostupan je na web-prezentacijama dvije institucije (3%), dok web-prezentacije tri institucije (4,5%) nude izvještaj za 2012. godinu. Revizorski izvještaji za 2012. godinu dostupni su na 10,6% web-prezentacija.
- Govorimo li o **dostupnosti informacija o posjedovanju informacija**, registri i baze podataka nastale u okviru rada institucija dostupne su u 50% slučajeva, dok su indeks registri informacija dostupni u 66,7% slučajeva. Iako je Zakonom o slobodi pristupa informacijama u BiH (član 20) predviđeno objavljivanje vodiča za pristup informacijama i na web-prezentacijama institucija, takva je praksa djelomično prisutna – vodič je dostupan tek na 69,7% analiziranih prezentacija.

Grafikon 1: Pregled dostupnosti informacija na web-prezentacijama javnih organa BiH (n=66)

ANEKS 1 – REZULTATI ANALIZE

1. Metodologija

Izvršena je kvantitativna analiza službenih web-prezentacija javnih organa BiH, uključujući samostalne upravne organizacije definirane Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave BiH, na namjernom uzorku od 73 institucije.³ Odabir isključivo državnih institucija za uzorak ovoga istraživanja uvjetovan je ustavnom strukturom BiH i potrebom za konzistentnošću u smislu pravnih propisa i politika koje se odnose na ovu materiju.⁴

2. Dostupnost informacija

Tabela 1: Dostupnost institucionalnih informacija				
	DA		NE	
	N	%	N	%
Da li su dostupne informacije o djelokrugu rada institucije?	64	97%	2	3%
Da li su dostupne informacije o osnovnim ciljevima rada institucije?	11	16,7%	55	83,3%
Da li su dostupni osnovni zakoni kojima se uređuje rad institucije?	58	87,9%	8	12,1%

Tabela 2: Dostupnost organizacijskih informacija				
	DA		NE	
	N	%	N	%
Da li su dostupne informacije o organizacijskoj strukturi institucije?	60	90,9%	6	9,1%
Da li su dostupne kontakt-informacije institucije?	66	100%	0	0
Da li su dostupne informacije o rukovodiocima institucije: imena?	56	84,8%	10	15,2%
Da li su dostupne informacije o rukovodiocima institucije: kontakti?	36	54,5%	30	45,5%
Da li su dostupne informacije o rukovodiocima institucije: pozicija?	54	81,8%	12	18,2%
Da li su dostupne informacije o rukovodiocima institucije: biografija?	31	47%	35	53%
Da li su dostupne informacije o rukovodiocima institucije: plaća?	0	0	66	100%

³ Uzorak čine: Predsjedništvo BiH, Parlamentarna skupština BiH, Vijeće ministara BiH, uključujući i urede i službe koje djeluju pri ovoj instituciji, sva ministarstva BiH, zajedno sa upravnim organizacijama u sastavu ministarstava, samostalne upravne organizacije definirane Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave BiH, te sljedeće javne institucije osnovane posebnim propisima: Agencija za osiguranje depozita BiH, Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi BiH, Centralna izborna komisija, Državna regulatorna komisija za električnu energiju, Elektroprenos BiH, Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH, Institut za nestale osobe BiH, Izvozno-kreditna agencija BiH, Obavještajno-sigurnosna agencija BiH, Služba za zajedničke poslove institucija BiH, te Ured koordinatora za reformu javne uprave.

⁴ Vidjeti npr. "Uputstvo o izradi i održavanju službenih internet stranica institucija Bosne i Hercegovine", *Službeni glasnik BiH* 21/09.

Tabela 3: Dostupnost operativnih informacija

	DA		NE	
	N	%	N	%
Da li su dostupne odluke i akti koje institucija donosi u okviru svojih redovnih djelatnosti?	55	83,3%	11	16,7%
Da li je dostupan izvještaj o radu za 2012. godinu?	20	30,3%	46	69,7%
Da li je dostupan izvještaj o radu za 2013. godinu?	17	25,8%	49	74,2%
Da li je dostupan plan rada za 2014. godinu?	9	13,6%	57	86,4%

Tabela 4: Dostupnost informacija o budžetu

	DA		NE	
	N	%	N	%
Da li je dostupan budžet za 2012. godinu?	2	3%	64	97%
Da li je dostupan budžet za 2013. godinu?	2	3%	64	97%
Da li je dostupan budžet za 2014. godinu?	2	3%	64	97%
Da li je dostupan izvještaj o izvršenju budžeta za 2012. godinu?	3	4,5%	63	95,5%
Da li je dostupan izvještaj o izvršenju budžeta za 2013. godinu?	2	3%	64	97%
Da li su dostupni revizorski izvještaji za 2012. godinu?	7	10,6%	59	89,4%

Tabela 5: Dostupnost informacija o posjedu informacija

	DA		NE	
	N	%	N	%
Da li su dostupni registri i baze podataka nastali u okviru rada institucija?	33	50%	33	50%
Da li je dostupan indeks registar informacija?	44	66,7%	22	33,3%
Da li je dostupan vodič za pristup informacijama?	46	69,7%	20	30,3%

Ovaj tekst objavljen je u sklopu projekta “Otvorenost javnih podataka - inicijativa civilnog društva za politike i prakse otvorene vlasti”, koji u partnerstvu implementiraju Fondacija Mediacentar Sarajevo, Analitika - Centar za društvena istraživanja i Evropski novinarski centar (EJC).

2014 © Analitika - Centar za društvena istraživanja, sva prava pridržana.

Stavovi izneseni u ovoj publikaciji isključiva su odgovornost Analitike - Centra za društvena istraživanja i ni u kom slučaju ne predstavljaju stavove Ambasade Kraljevine Holandije u Bosni i Hercegovini.

Projekat finansira Ambasada Kraljevine Holandije u Bosni i Hercegovini.

Kingdom of the Netherlands

Analitika - Centar za društvena istraživanja je nezavisna, neprofitna, nevladina organizacija, koja se bavi istraživanjem i razvojem javnih politika u širem smislu. Misija Analitike je da na osnovu kvalitetnih istraživanja i odgovarajuće ekspertize ponudi relevantne, inovativne i praktične preporuke usmjerene na promoviranje inkluzivnih i boljih javnih politika, kao i na ukupno unapređenje procesa njihovog donošenja.

Kaptol 5, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

info@analitika.ba

www.analitika.ba